

Posudek oponenta diplomové práce Lucie W A C H T L O V Ě :“Využití naučné stezky Údolím Labe ve výuce botaniky a environmentální výchovy na ZŠ a nižších ročnících víceletých gymnázií sed zaměřením na invazní druhy rostlin“

Oponent: Doc. PhDr. Petr Dostál, CSc.

Diplomantka si zvolila téma, které v sobě spojuje prvky floristického terénního průzkumu a ekologické výchovy s jejich aplikací do školní praxe formou exkurze. Navíc své cíle specifikovala na určitou skupinu rostlin, a to na nejvýznamnější invazní druhy sledované oblasti. Za šťastný považuji i výběr místa naučné stezky, protože Polabí bylo sledováno po řadu let pracovníky katedry v rámci výzkumných úkolů a bylo tedy na co navazovat a co srovnávat. Zároveň je třeba zdůraznit, že přímé poznávání přírody patří z pohledu žáků jistě k nejučinnějším a nejzajímavějším způsobům výuky.

Rukopis diplomové práce má poměrně značný rozsah, tvoří ho 127 stran vlastního textu a 8 stran příloh, text je doplněn řadou fotografií a grafů. Členění práce do kapitol považuji za logické, text je přehledný a srozumitelný. V první části autorka charakterizuje sledovanou oblast z pohledu geologického, floristického a faunistického, podrobněji se pak věnuje popisu vlastních lokalit. Následuje oddíl obecně didaktický zaměřený na problematiku exkurzí a na jejich místo v rámci RVP. V další části práce diplomantka popisuje postup při dotazníkovém šetření u učitelů místních škol, didakticky zpracovává naučnou stezku „Údolím Labe“ a analyzuje výsledky jejího ověření v praxi. Závěrečné kapitoly jsou věnovány námětům na praktické využití rostlin ve výuce, diskusi a závěrům.

Za nejzdařilejší a nejcennější považuji oddíl didaktický, v němž diplomantka promyšleně a podrobně připravila pedagogický experiment, realizovala ho v praxi a vyhodnotila jeho výsledky. Některé výhrady však naopak mám k části odborně biologické. Z výčtu zjištěných druhů rostlin (i živočichů) není zcela patrné, které položky zjistila autorka sama a které jsou převzaty z předchozích výzkumů. Přitom by se přímo nabízelo srovnání inventarizačních seznamů starších a současných s vyznačením proměny krajiny během 30 let (podklady existují, jsou i v literatuře – LIŠKOVÁ 1994, navíc existuje i výzkum ze 70. let). Nezdá se mi také poměr botanické a zoologické charakteristiky oblasti, kde zoologická jednoznačně převažuje (i když se jedná o práci zaměřenou botanicky). Z některých konkrétních formálních nepřesností dále uvádím stránkově:

- str. 17 – má být „sasanka pryskyřníkovitá“, ne „pryskyřníková“ (dále v textu již správně)
- str. 18 – v textu jsou přehozena latinská jména pelyňku a divizny
- str. 19 – jarva žilnatá se latinsky nejmenuje „*Verbascum blattaria*“, ale „*Cnidium dubium*“
 - v latinském jménu *Gymnadenia* je překlep (chybně uvedeno *Gymnadenis*)
- str. 90 – překlep v druhovém přívlastku stulíku, v latině má být malé písmeno („*lutea*“)
- latinské jméno „*Picea pungens*“ má v české nomenklatuře ekvivalent „smrk pichlavý“ (ne „s. stříbrný“)
- určitý problém vidím u leknínu – všude uváděn velmi vzácný „leknín bílý“, ale pokud vím, převažoval jednoznačně „leknín bělostný“ – možná by bylo lepší srovnání těchto dvou druhů, než leknínu a stulíku

Celkově mohu uzavřít, že se jedná o práci kvalitní, ve které diplomantka prokázala schopnost pracovat v terénu, koncipovat didaktický experiment a ten pak realizovat v praxi i vyhodnotit. Protože diplomový úkol splňuje po stránce formální i věcné všechna stanovená kritéria, doporučuji ho k obhajobě a hodnotím:

- velmi dobře -

V Praze dne 2. května 2009